

[Ellinger.]

geligt, at disse to Ting er blevet kombineret i det foreliggende Forslag. Vi fra vor Side vilde have set adskilte Forslag vedrørende disse to Spørgsmaal med overordentlig stor Sympati. Vi erkender, at der er Pladsmangel paa vore Sindssygehospitaler, og naturligt vilde det maaske nok være at udvide Aarhus Sindssygehospital først. Jeg siger, jeg beklager, at Augustenborg Slot skal anvendes til Sindssygehospital, og det er mig til nogen, men desværre ganske liden, Trøst, jeg nu hører, at den højtærede Indenrigsminister egentlig er af samme Opfattelse, og ligesaa den ærede Ordfører for Venstre.

Der var tidligere paa Augustenborg Slot et Kvindeseminarium, og der er vel ingen Tvivl om, at Bygningen egnede sig godt til en saadan Undervisningsinstitution. Det har været nævnt i Folketinget, at der i højeste Grad var Trang til en Maskinist-skole foruden den, der findes her, og det forekommer mig, at det ogsaa vilde være en meget god Anvendelse af Augustenborg Slot at indrette en saadan Skole der. Men der er et andet Spørgsmaal, der er oppe i Tiden, og det er Spørgsmaalet om et jydsk Universitet. Det synes at gaa lidt modstræbende fra Statsmagtens Side med dette Universitets Oprettelse, men til Gengæld er der jo Mænd i Aarhus, som sætter den største Kraft ind paa at — man kan næsten sige tvinge Statsmagten til at oprette et Universitet ovre i Jylland. Gang paa Gang holder de Møde og træffer Beslutninger, som maa føre til, at denne Sag egentlig bliver afgjort paa Forhaand. Jeg vil i saa Henseende gerne nævne, at det vilde være naturligt — jeg har for øvrigt fremsat Tanken for nogle Aar siden andetsteds — at bruge Augustenborg Slot i et kulturelt Øjemed, i Særdeleshed da vi Aar efter Aar ser, hvor vanskelige Forholdene er i Grænseegnene. Ovre i Sverige har man i lange, lange Tider haft de 2 gamle Universiteter i Lund og Upsala. Men Trangen til flere tilsvarende højere Undervisningsinstitutioner steg, og man oprettede da saavel i Gøteborg som i Stockholm de saakaldte Høgskoler, d. v. s. Institutioner, der fuldstændig har et universitets Præg og Rang, men med et mindre Antal Fakulteter, i alt Fald

oprindelig, end de gamle Universiteter har. Det forekommer mig da naturligt, naar man skulde have en saadan højere Undervisningsanstalt, et Universitet i Jylland, at man saa indrettede det saaledes, at Aarhus fik det medicinske og det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, idet der for det første er store og omfattende Hospitaler derovre, og en saadan By ogsaa egner sig bedst til de tekniske Anlæg, der kræves til de Laboratorier, som kommer ind under disse Videnskaber, medens man paa Augustenborg Slot indrettede en anden Del af et saadant Universitet, f. Eks. med et teologisk Fakultet og et filosofisk-filologisk, eventuelt ogsaa med et juridisk Fakultet. Det vilde give en Styrkelse af Arbejdet for Danskhedens Sag i de Egne, som vilde være af overordentlig stor Betydning, og det er mig ubegribeligt, hvis der virkelig har fundet — jeg sætter nu et lille Spørgsmaalstegn derved — grundige Overvejelser Sted i Løbet af de 8—9 Aar, vi har haft Augustenborg Slot liggende i Danmark, at der da ikke er kommet en Løsning i den Retning, som jo nu ogsaa viser sig at have Ministerens Sympati. Kan det ikke være anderledes, end at Slottet nu skal anvendes, og anvendes til et Sindssygehospital, ja, saa vil vi gaa med dertil, men man vil kunne forstaa, at vi, der mener, at ogsaa Spørgsmaalet om Sindssygehospital kunde ordnes i første Række paa anden Vis, gør det uden nogen som helst Begejstring for det foreliggende Forslags Indhold.

Lausten: Jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Forslag til Vedtagelse i Tinget. Jeg synes, alle disse Tanker om en anden Anvendelse, som den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti nu fremsatte, kommer temmelig sent, og jeg forstaaer ikke rigtig, hvorfor de ikke er fremkommet før. Der kunde saa maaske være fundet en anden Løsning, der vilde have passet mange baade her i Tinget og i Folketinget bedre, og som sikkert ogsaa vilde have passet Augustenborgerne bedre — det Indtryk fik jeg i hvert Tilfælde i Vinter, da jeg var dernede. Det er for sent, derved er intet mere at gøre. Det, Staten i Øjeblikket savner haardst, er mere Plads til vore sindssyge, og Slottet trænger, som den højtærede Indenrigsminister sagde, til